

## **SINTEZA OBSERVAȚIILOR**

**la proiectul Deciziei președintelui ANCOM pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la proiectul Deciziei președintelui ANCOM pentru modificarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013 privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale și a Deciziei președintelui ANCOM nr. 1159/2013 privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A.**

### **I. Introducere**

Prin Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, Compania Națională Poșta Română S.A. (denumită în continuare CNPR) a fost desemnată furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale până la data de 31 decembrie 2018. În calitatea sa de furnizor de serviciu universal desemnat, CNPR beneficiază de o serie de drepturi, precum acela de a solicita compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, până la data de 1 iulie a exercițiului financiar ulterior celui pentru care se solicită compensarea.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, modificată și completată prin Decizia președintelui ANCOM nr. 668/2014, *„Dacă, în urma calculării de către furnizorul de serviciu universal a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, ANCOM constată că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal constituie o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, ANCOM va decide, la cererea acestuia, compensarea costului net determinat de furnizarea serviciilor pentru care a fost desemnat.”*

Precizări suplimentare privind cererea de compensare s-au adus prin prevederile art. 14 alin. (6), care menționează că *„Cererea prevăzută la alin. (1) se transmite anual, până la data de 1 iulie a exercițiului financiar ulterior celui pentru care se solicită compensarea, împreună cu situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, în condițiile stabilite de ANCOM.”* Această precizare este reluată prin art. 5 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 care menționează că *„Cererea pentru*

*compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal se transmite până la data de 1 iulie a exercițiului financiar ulterior celui pentru care se solicită compensarea, împreună cu situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal din care să reiasă valoarea costului net.”*

Având în vedere faptul că situațiile financiare separate stau la baza elaborării scenariului de bază din calculul costului net, Decizia președintelui ANCOM nr. 1159/2013 cuprinde și obligația de a include informații privind alocarea costurilor și veniturilor pe centre de cost, precum și corelarea cu termenul de depunere a cererii de compensare.

În conformitate cu prevederile Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013 privind desemnarea CNPR ca furnizor de serviciu universal, aceasta a transmis ANCOM, la 1 iulie 2014, o cerere de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2013. Ca urmare a analizei detaliate a cererii de compensare și a evaluării caracterului de sarcină injustă a costului net aferent anului 2013, ANCOM a adoptat Decizia președintelui ANCOM nr. 1658/2014 privind cererea de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal în anul 2013.

Totodată, în conformitate cu prevederile Deciziei președintelui ANCOM nr. 1159/2013 privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către CNPR, acesta are obligația de a realiza și transmite ANCOM situațiile financiare separate pentru fiecare exercițiu financiar până la data de 1 iulie a anului următor pentru care acestea se întocmesc.

Având în vedere elementele expuse anterior, ANCOM a elaborat **proiectul Deciziei președintelui ANCOM pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare, respectiv proiectul Deciziei președintelui ANCOM pentru modificarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013 privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale și a Deciziei președintelui ANCOM nr. 1159/2013 privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A.**

Proiectele de decizie menționate mai sus au făcut obiectul procesului de consultare publică în perioada 20.04.2015 – 11.05.2015. Pe parcursul perioadei de consultare publică ANCOM a primit observații de la un singur respondent, respectiv CNPR.

În conformitate cu prevederile art. 49 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, aprobată, cu modificări și completări, prin legea nr. 187/2013, ANCOM are obligația de a publica, pe pagina sa de internet, un material de sinteză a observațiilor primite, în care va prezenta și poziția sa față de aceste observații.

## II. Observații primite în perioada de consultare publică

**1. Prima observație formulată de CNPR are în vedere reiterarea unei solicitări anterioare a furnizorului de serviciu universal privind autorizarea acestuia pentru furnizarea serviciilor poștale pachet mic și sac „M” și, implicit, de modificare a sferei serviciului universal în domeniul serviciilor poștale.**

Deși nu face obiectul proiectelor de decizii supuse prezentei consultări publice, reamintim respondentului principalele aspecte menționate în răspunsul ANCOM la solicitarea CNPR sus-menționată.

Astfel, conform legislației în vigoare, colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimiterilor poștale interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg, a coletelor poștale interne și internaționale în greutate de până la 10 Kg, precum și distribuirea coletelor poștale internaționale de până la 20 kg, sunt servicii poștale incluse în sfera serviciului universal, atât timp cât acestea nu prezintă caracteristicile suplimentare stabilite de autoritatea de reglementare (ramburs, schimbare destinație, express, livrare specială, confirmare de primire).

Prin urmare, **serviciile poștale care au ca obiect colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimiterilor poștale pe care intenționați să le redenumiți pachete mici și saci „M”, în limitele de greutate sus-menționate și în măsura în care nu prezintă caracteristicile suplimentare amintite, sunt servicii poștale incluse în sfera serviciului universal, urmând ca serviciile care au ca obiect pachete mici și saci „M” care depășesc aceste limite de greutate sau care prezintă caracteristicile suplimentare menționate, să nu fie incluse în această sferă.**

În consecință, regimul juridic aplicabil acestor servicii este cel prevăzut pentru serviciile din sfera serviciului universal, inclusiv în ceea ce privește stabilirea și supunerea spre aprobarea ANCOM a regulilor aplicabile serviciilor din sfera serviciului universal ori în legătură cu obligațiile legate de îndeplinirea cerințelor minime de calitate, **CNPR putând adopta denumiri comerciale pentru serviciile pe care le prestează, dar, conform dispozițiilor pct. 3.4.2. din Anexa nr. 1 la Decizia nr. 2858/2007, având totodată obligația de a încadra respectivele servicii în categoriile prevăzute la pct. 2 din Anexa nr. 1 la același act normativ, chiar și în cazurile în care respectivele denumiri sunt utilizate de Actele Uniunii Poștale Universale.**

Totodată, subliniem că sfera serviciului universal este stabilită de dispozițiile cadrului de reglementare primar, neputând fi modificată de ANCOM la solicitarea furnizorului de serviciu universal.

**2. CNPR propune eliminarea criteriului marja profitului operațional (EBIT) a furnizorului de serviciu universal în comparație cu indicatorul corespunzător principalilor 5 furnizori de servicii poștale concurenți, datorită faptului că acesta nu reprezintă un element controlabil și totodată pentru că acesta include atât profitabilitatea serviciilor din sfera serviciului universal cât și a serviciilor din afara sferei serviciului universal. De asemenea, în practică există mai multe modalități de calcul pentru acest indicator, ceea ce ar face dificilă o aplicare unitară a acestuia de către cei 5 furnizori de servicii poștale concurenți.**

Așa cum am arătat în cuprinsul expunerii de motive, acest indicator a fost considerat relevant pentru evaluarea caracterului de sarcină injustă întrucât, așa cum arată și raportul ERGP, furnizarea serviciului universal constituie o sarcină injustă, între altele, dacă profitul furnizorului de serviciu universal este mai mic decât al concurenților săi. Însă, întrucât există informații limitate referitoare la profitabilitatea principalilor furnizori pe segmente de afaceri, ANCOM este de acord cu observația respondentului, anume că o comparație a marjei profitului operațional pe întreaga activitate (ce include atât servicii din sfera serviciului universal, cât și servicii din afara sferei serviciului universal și servicii nepoștale) este un element exogen furnizorului de serviciu universal. Prin urmare, ANCOM acceptă observația CNPR și elimină criteriul privind marja profitului operațional din setul de criterii de evaluare a măsurii în care costul net aferent furnizării serviciului universal reprezintă o sarcină injustă pentru un furnizor de serviciu universal din România.

**3. CNPR susține că îndeplinirea cumulativă a celor trei criterii de caracterizare a costului net ca fiind sarcină injustă, precum și etapele de calcul a sumei ce urmează a fi compensate, conduc la imposibilitatea obținerii compensării costului net și în final la subvenționarea furnizării serviciului universal de către celelalte servicii ale CNPR.**

Condiția de îndeplinire cumulativă a criteriilor de stabilire a caracterului de sarcină injustă acționează în anumite limite, dar fără ca aceste criterii să se suprapună unul peste celălalt, astfel încât să poată da naștere unei supraestimări care să conducă la anularea oricărei sume de cost net. În practică, sunt avuți în vedere indicatori economico-financiari de bază (cifra de afaceri și rentabilitatea) astfel încât să fie evaluată performanța atât în termeni absoluți cât și în ceea ce privește capacitatea furnizorului de serviciu universal desemnat de a suporta obligația de serviciu universal. Stabilirea mai multor criterii are drept scop asigurarea unei verificări riguroase a existenței caracterului de sarcină injustă prin perspective diferite. Astfel, nivelul rentabilității capitalului mediu angajat (determinat pe baza costului mediu ponderat al capitalului – CMPC) înregistrat din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal ca urmare a îndeplinirii obligațiilor legale, indică un prag începând de la care profitul obținut de către furnizorul de serviciu universal depășește un nivel rezonabil, ceea ce duce la concluzia că obligația de serviciu universal nu este oneroasă, ci din contră, aducând beneficii pentru furnizorul desemnat. Pe de altă parte, pragul de 3% din valoarea veniturilor din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal pune

în aplicare principiul materialității, verificând astfel dacă impactul asupra activității furnizorului desemnat este semnificativ sau este la un nivel situat sub pragul de semnificație, caz în care nu constituie o sarcină injustă.

Pentru a demonstra faptul că nu este imposibilă, după evaluarea setului de criterii de evaluare a caracterului de sarcină injustă, compensarea costului net, prezentăm, spre exemplificare, următoarele **situații ipotetice**, pentru o valoare a costului net de 15 lei:

| INDICATORI        | Valoare rezultată din SFS <sup>1</sup> | Valori pentru analiză      | Concluzie                                                                                                                                                                                    |
|-------------------|----------------------------------------|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Situația 1</b> |                                        |                            |                                                                                                                                                                                              |
| CMPC              | 15%                                    | 13,1%                      | $15\% > 13,1\% \Rightarrow$ Nu se compensează                                                                                                                                                |
| Venituri din SU   | 100 lei                                | 3 lei (3% din venituri SU) | n/a                                                                                                                                                                                          |
| <b>Situația 2</b> |                                        |                            |                                                                                                                                                                                              |
| CMPC              | 12%                                    | 13,1%                      | $12\% < 13,1\% \Rightarrow$ Se analizează veniturile                                                                                                                                         |
| Venituri din SU   | 100 lei                                | 3 lei (3% din venituri SU) | $15\text{ lei} > 3\text{ lei} \Rightarrow$ Sarcină injustă, în sumă de minimul dintre:<br>➤ echivalentul în cost al <b>diferenței între 13,1% și 12%</b> ;<br>➤ <b>12 lei</b> ( $= 15 - 3$ ) |

De asemenea, așa cum s-a constatat și pe parcursul procesului de verificare a costului net aferent anului 2013, există o legătură directă între furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal și cele din afara sferei serviciului universal, iar o reducere a nivelului operațional conform scenariului alternativ (fără serviciul universal) ar avea un impact asupra tuturor serviciilor oferite de către furnizorul desemnat.

<sup>1</sup> SFS – situații financiare separate